

Šilutės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos ataskaita už 2021 m.

2022 m. vasario 20 d.

Šilutė

Šilutės rajono savivaldybės tarybos posėdyje Nr. 3, vykusiame 2019 m. birželio 12 d. buvo patvirtinta ir savivaldybės tarybos Etikos komisija. 2020 m. sausio 21 d. Etikos komisijos posėdyje buvo pritarta komisijos narių sudėties pakeitimui. Nuo tada Šilutės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisiją sudaro: savivaldybės tarybos nariai A. Gečas (pirmininkas), V. Kamarauskas ir E. Padimanskas ir Juknaičių bei Gardamo seniūnaičiai R. Grigalis (pirmininko pavaduotojas) bei G. Šarka.

Ką nuveikė Šilutės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija) per 2021 metus?

Per tą laikotarpį vyko net aštuoni Etikos komisijos posėdžiai, kuriuose buvo aptarti gana įvairūs klausimai. **Pirmasis Etikos komisijos posėdis vyko jau 2021 -01 – 05 d.** Posėdį vedė komisijos pirmininkas ir jame dalyvavo visi jos nariai. Buvo nagrinėjamas VšĮ „Šilutės ligoninė“ gydytojos A. Pikžirmienės kreipimasis dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos nario E. Padimansko elgesio vertinimo. Ji teigė, jog E. Padimanskas galimai pažeidė LR valstybės politikų elgesio kodeksą. Po gana ilgos diskusijos buvo priimtas nutarimas, jog E. Padimanskas nepažeidė Kodekso ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančių įstatymų ar kituose aktuose nustatytų alsuota vienbalsiai.

Šiame posėdyje Etikos komisija nagrinėjo ir Šilutės savivaldybės tarybos narės S. Tamašauskienės kreipimąsi dėl Šilutės rajono savivaldybės mero V. Laurinaičio pasisakymo per televiziją galimai diskriminuojant Šilutės rajono religines bendruomenes. Po išsamios diskusijos buvo priimtas nutarimas, jog savivaldybės mero V. Laurinaičio pasisakyme per televiziją diskriminacijos požymių nebuvo.

2021 – 02 – 19 d. vyko kitas Etikos komisijos posėdis. Jį vedė komisijos pirmininkas ir jame dalyvavo visi komisijos nariai, išskyrus E. Padimanską. Pastarasis nedalyvavo dėl pateisinamų priežasčių. Posėdyje buvo svarstomi net penki klausimai, bet pagrindinis buvo savivaldybės tarybos nario Z. Merliūno kreipimasis. Jo esmė – prašyta išsiaiškinti, kodėl Šilutės rajono savivaldybės meras, vesdamas posėdžius, pertraukia pranešėjus ir galimai cenzūroja jų pasisakymus.

Vyko diskusija. Jai pasibaigus, buvo vieningai sutarta ir nutarta priminti savivaldybės tarybos nariams, o meras yra irgi yra savivaldybės tarybos narys, laikytis savivaldybės tarybos veiklos reglamento normų. Kreiptasi ir į savivaldybės tarybos sekretoriatą ir raginama kuo skubiau padaryti būtinus pataisymus tarybos veiklos reglamente dėl nuotolinių posėdžių vedimo tvarkos, kad išvengtų galimų nesusipratimų ateityje.

Tame posėdyje buvo aptarti ir klausimai dėl Etikos komisijos pirmininko ataskaitos už 2020 metus, dėl VTEK rekomendacijų bei dėl Viešų ir privačių interesų derinimo tvarkos.

Trečias Etikos komisijos posėdis įvyko 2021-05-11 d. nuotoliniu būdu per Zoom programėlę. Posėdis buvo transliuojamas viešai. Posėdį vedė komisijos pirmininkas Algirdas Gečas, dalyvavo komisijos nariai: Regimantas Grigalis, Vygantas Kamarauskas, Edgaras Padimanskas ir Gintaras Šarka.

Darbotvarkėje buvo du klausimai: 1. Dėl tyrimo pradėjimo dėl Šilutės rajono savivaldybės mero atsakymo į Šilutės rajono savivaldybės tarybos narės Sandros Tamašauskienės skundą. 2. Kitai klausimai. Pagrindė Etikos komisijoje buvo diskutuota dėl pirmojo darbotvarkės klausimo. 2021-04-28 d. komisija gavo Šilutės rajono savivaldybės mero pavaduotojo S. Šepučio, kuris tuo metu ėjo mero pareigas, prašymą pradėti tyrimą. Komisijai buvo paaiškinta, kad S. Tamašauskienė parengė ir LR Vyriausybės kanceliarijai, LR Seimo nariui, Šilutės rajono savivaldybės tarybai ir jo merui išsiuntė skundą, kuriame metė niekuo nepagrįstus kaltinimus savivaldybės vadovams, kuri neva sąmoningai nevykdė savo pareigų ir dėl to buvo užlieta Macikų lagerio kapavietė.

Taip pat skunde buvo reikalaujama, kad savivaldybės vadovai atsiprašytų žurnalistės A. Aleksėjūnienės už tai, kad viešai paneigė jos straipsnyje nurodytą kapų užsėmimo faktą.

Minėtame prašyme buvo pabrėžta, kad S. Tamašauskienė ne tik pateikė klaidingą informaciją, bet ir sukėlė niekuo nepagrįstas abejones savivaldybės vadovų, administracijos specialistų kompetencija sąžiningumu bei sumenkino savivaldybės institucijų reputaciją.

Prašyme komisijai buvo atkreiptas dėmesys, kad Macikų lagerio klausimas yra itin jautrus ir turi platų atgarsį tarptautinėje erdvėje, todėl pateikti informaciją reikia labai atsakingai, remiantis tik pagrįstais įrodymais. Etikos komisijos gautame rašte buvo prašoma įvertinti savivaldybės tarybos narės S. Tamašauskienės elgesį ar jos pateikti niekuo nepagrįsti kaltinimai savivaldybės vadovam nesumenkino savivaldybių institucijų reputacijos. Taip pat buvo prašoma įvertinti ar tarybos narė nepažeidė ir LR valstybės politikų elgesio 4 straipsnyje įtvirtintų pagarbos žmogui ir valstybei sąžiningumo, padorumo, pavyzdingumo bei atsakomybės principų.

Komisija vienbalsiai pritarė sprendimui dėl tyrimo pradėjimo Šilutės rajono savivaldybės tarybos narės Sandros Tamašauskienės atžvilgiu. Buvo sutarta į kitą Etikos komisijos posėdį pakviesti minėtą tarybos narę ir prašymo teikimo autorių Šilutės rajono savivaldybės mero pavaduotoją Sigitą Šeputį.

Kitu klausimu komisijos pirmininkas, priminė komisijos nariams, kad visi pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimus ir VTEK tinklalapyje užsipildytų viešųjų ir privačiųjų interesų deklaracijas iki birželio 1 dienos.

2021-05-25 d. įvyko planuotas komisijos posėdis. Jame dalyvavo visi komisijos nariai ir kviestiniai asmenys – S. Šeputis ir S. Tamašauskienė.

S. Šeputis savo kalboje pabrėžė, kad Macikų lagerio kalinių perlaidojimo vietą parinko 2018 metai sudaryta Palaikų perkėlimo, laidojimo vietos įamžinimo arba pažymėjimo komisija. Jis šio komisijos veikloje nedalyvavo. Jos posėdis tuo klausimu įvyko 2018-06-07 d. ir ją sudarė įvairių vietos ir šalies institucijų atstovai, o pačiai komisijai vadovavo Šilutės r. sav. administracijos direktoriaus pavaduotojas Virgilijus Pozingis. S. Šeputis pabrėžė, kad yra visai nepagrįsta kaltinamas tuo, ko jis nepadarė ir jaučiasi giliai įžeistas ir kaip žmogus, ir kaip tarnautojas.

S. Tamašauskienė į tokius teiginius nieko iš esmės atsakyti negalėjo. Ji pasakė, kad 2019-03-17 c. dėl Macikų belaisvių perlaidojimo aiškinosi su dabartiniu savivaldybės administracijos direktorium V. Pozingiu. Pokalbio metu pastarasis jai sakęs, kad už tai jis nėra atsakingas, o visa atsakomybė tenka palaikų perlaidojimo komisijai, kurios sudėtį pažadėjo jai atsiųsti.

Etikos komisijai tapo akivaizdu, kad S. Tamašauskienė nepilnai įsigilino į situaciją, suklydusi vertindama skirtingų komisijų veiklą ir vėliau išplatino klaidingą informaciją.

Komisijos posėdžio pabaigoje buvo nutarta sušaukti dar vieną Etikos komisijos posėdį ir į jį pakviesti ir Šilutės r. sav. administracijos direktorių V. Pozingį.

Šis komisijos posėdis vyko 2012-06-01 d. Jame dalyvavo visi komisijos nariai ir kviestinis asmuo V. Pozingis. Vyko plati diskusija, kurios metu tikėtasi gauti pilną informaciją apie Macikų lagerio palaikų perkėlimo, laidojimo vietos parinkimą. Juk V. Pozingis, tuometis Šilutės r. sav. administracijos direktoriaus pavaduotojas, buvo tos komisijos pirmininku.

V. Pozingis komisijai paaiškino aukščiau minėtos komisijos veiklos aplinkybes: jis pabrėžė, kad buvo du palaikų perkėlimo variantai. Pirmasis variantas netiko, nes pradėjus analizuoti iškilo daug problemų su greta esančių privačių žemės sklypų savininkais, be to perlaidoti palaikus būtų tek

trijuose atskiruose sklypuose, tektų nustatyti jų ribas su privačių sodybų ribomis, įrengt įvažiavimus į tas privačias valdas.

Todėl komisijoje buvo pristatytas antrasis palaikų perkėlimo variantas, pagal kurį visi palaikai (apie 700 vnt.) būtų palaidoti į teritoriją (apie 1 ha), kuri yra šalia esamų Macikų koncentracijos stovyklos objekto komplekso belaisvių kapų. Po ilgos diskusijos V. Pozingio pirmininkaujama komisija pritarė būtent antrajam palaikų perkėlimo variantui, kuris vėliau ir sukėlė tiek diskusijų Beje, minėta palaikų perkėlimo komisija antrajam variantui po diskusijos pritarė vienbalsiai.

Etikos komisijos pirmininko A. Gečo paklaustas ar nesijaučia atsakingas dėl šio sprendimo, V. Pozingis atsakė, jog palaikų perlaidojimo vieta buvo parinkta atsakingai, įvertinus archeologinių ir kitų tyrimų rezultatus ir kitas aplinkybes.

Etikos komisijai po visų auksčiau minėtų posėdžių tapo akivaizdu, kad Šilutės r. sav. mero pavaduotojas S. Šeputis niekaip neprisidėjo prie minėtos V. Pozingio vadovaujamos komisijos veiklos, o komisijos nariu jis tapo tik 2019-07-17 d., kuomet sklypas perlaidojimui jau buvo parinktas ir patvirtintas. Liko tik perlaidojimo darbai, ką jis, kaip pats sakė, atliko atsakingai ir kruopščiai.

2021-06-08 d. Etikos komisija rinkosi į eilinį, baigiamąjį posėdį dėl Macikų lagerio kalinių palaikų perlaidojimo. Posėdyje dalyvavo visi komisijos nariai ir pasidalijus nuomonėmis apie svarstomą klausimą komisijos pirmininkas A. Gečas pasiūlė dviejų dalių nutarimo projektą ir pakvietė komisijos narius balsuoti už kiekvieną dalį atskirai.

1. Etikos komisija pažymi, kad Šilutės r. sav. tarybos narė S. Tamašauskienė skundo forma kreipdamasi į LR Vyriausybės kanclerę G. Balčytytę, į LR Seimo narį Z. Balčytį, į Šilutės r. sav. tarybą ir merą V. Laurinaitį ir iškeldama klausimą dėl Macikų nacistinės Vokietijos karo belaisvių ir Sovietų sąjungos GULAG, o lagerio komplekso sutvarkymo nepadarė pažeidimo.
2. Etikos komisija taip pat pažymi, kad S. Tamašauskienė auksčiau minėtame skunde nepatikrinusi informacijos ir faktų tikrumo ir teigdama, kad Šilutės r. sav. mero pavaduotojas S. Šeputis žinojo apie netinkamai parinktą palaikų perlaidojimo vietą metė nepagrįstą kaltinimą ir paskleidė tikrovės neatitinkančią itin jautrią informaciją ir pažeidė LR valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje įtvirtintą pagarbos žmogui ir valstybei, sąžiningumo, padorumo, teisingumo bei atsakomybės principus.

Balsuota buvo taip: už pirmąjį nutarimo punktą – vienbalsiai, 5 „už“, už antrąjį – 4 „už“, 1 – „nebalsavo“.

Aš esu įsitikinęs, kad Etikos komisija atliko nuoseklų ir rimtą tyrimą ir jos nutarimas yra teisingas.

Kitas Etikos komisijos posėdis įvyko 2021-10-12 d. mišriu būdu per Zoom programėlę. Posėdį vedė komisijos pirmininkas ir jame dalyvavo visi komisijos nariai, išskyrus Vygandą Kamarauską. Pastarasis nedalyvavo posėdyje dėl pateisinamos priežasties. Komisijos darbotvarkėje buvo du klausimai: 1. Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos narės Sandros Tamašauskienės prašymo ir 2. Kiti klausimai

Po diskusijų vienbalsiai buvo nutarta: Informuoti Šilutės rajono savivaldybės tarybos narę Sandrą Tamašauskienę apie Etikos komisija atliekamas funkcijas ir išaiškinti, kad jos pateiktas prašymas nėra Etikos komisijos kompetencija. Kitu klausimu komisijos pirmininkas paprašė, kad posėdžio sekretorė supažindintų Komisijos narius su 2021-10-12 vykusiais mokymais, kuriuos organizavo LR Antikorupcijos komisija. E. Serovienė, komisijos sekretorė, trumpai pristatė mokymų temą ir aktualijas ir pakvietė peržiūrėti įrašytą vaizdinę medžiagą, kurią išsiuntė komisijos nariams į elektroninius paštus.

Kitas komisijos posėdis įvyko 2021 m. gruodžio 13 d. Šilutės rajono savivaldybės mažojoje salėje mišriu būdu per Zoom programėlę. Posėdžiui pirmininkavo komisijos pirmininkas Algirdas Gečas.

Protokolą, kaip visada, vedė komisijos sekretorė Edita Serovienė. Švietimo ir kultūros skyriaus vyriausioji specialistė. Posėdyje dalyvavo visi komisijos nariai ir pakviesta į posėdį savivaldybės tarybos narė Lijana Jagintavičienė. Posėdžio darbotvarkėje buvo du klausimai: 1. Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymo. 2. Kiti klausimai.

Pirmu klausimu svarstyta: Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymo. Buvo vienbalsiai nutarta, jog: 1. L. Jagintavičienė, Tarybos posėdžio metu perskaičiusi pareiškimą, jog palieka Šilutės rajono savivaldybės tarybos LVŽS frakciją, nepažeidė politiko etikos kodekso. 2. L. Jagintavičienė nepažeidė ir viešųjų bei privačių interesų.

Kitų klausimų dalyje komisijos pirmininkas priminė, kad buvo gautas VTEK 2021-11-10 d. sprendimas dėl komisijos nario Edgaro Padimansko, kuriuo politikas, dalyvaudamas savivaldybės tarybos Socialinių reikalų komiteto posėdyje svarstant ir balsuojant dėl sprendimo projekto „Dėl leidimo Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešajai bibliotekai perkelti Grabupių filialą ir nuomotis patalpas“, pažeidė LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 str. 1 d. 2 p. bei 11 str. 1 ir 2 d. nuostatas. Komisijos narys E. Padimanskas pripažino, kad buvo padaryta žmogiška klaida ir pabrėžė, kad sekančiame Šilutės rajono savivaldybės tarybos posėdyje jis paskelbs apie savo pasitraukimą iš Etikos komisijos narių.

Tokią veiklą ataskaitiniu laikotarpiu atliko Šilutės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija. Galima apibendrinti, kad Šilutės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija gana greitai ir tinkamai reagavo į iškilusias problemas. Kaip Etikos komisijos pirmininkas nuolatos raginau komisijos narius domėtis esama padėtimi, kelti negeroves ir pan.

Komisijos darbą ataskaitiniu laikotarpiu vertinu gerai. Labiausiai mane, kaip Etikos komisijos pirmininką, tenkinai tai, kad komisija neįsivėlė į vietos politikų žaidimus ir manipuliacijas.

Linkiu Etikos komisijai atsakingo darbo nauju ataskaitiniu laikotarpiu.

Komisijos pirmininkas

Algirdas Gečas